

อักษัตตนิวิภัตติ

บอกอดีตกาล ตั้งแต่วັນนี้ แปลว่า .....แล้ว.

ถ้ามี อ อยู่หน้า แปลว่า ได้.....แล้ว.

เช่น เถโร คาม ปิณฺฑทาย ปาวิสิ.

อ. พระเถระ ได้เข้าไปแล้ว สูบ้าน เพื่อบิณฑะ.

เอวรูป กมม อกาสิ.

อ.ข้า ได้ทำแล้ว ซึ่งกรรม มีอย่างนี้เป็นรูป.

อักษัตตนิวิภัตติ บอกให้รู้ กาล, บท, วจนะ, บุรุษ

บุรุษ	ปรสฺสพท์		อตฺตโนปท์	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ประณมบุรุษ	อี	อฺ	อา	อุ
มัธยมบุรุษ	โ	ตฺถ	เส	วุหฺ
อุตตมบุรุษ	อี	มฺหา	อฺ	มฺเห

-วิภัตติหมวดนี้ลง อ, อิ, และ ส อาคม

-อี วิภัตติ เมื่อประกอบกับธาตุ รัสสะเป็น อิ เช่น กริ

-ลง อ และ ส อาคม เช่น อกาสิ

-อฺ วิภัตติแปลงเป็น อีสฺ เช่น กรีสฺ

-แปลง อฺ เป็น ออสฺ เช่น อกอสฺ

-ใช้ อี ประณมบุรุษ แทน โ มัธยมบุรุษ เช่น อกาสิ (ตฺวํ อ.ท่าน)

-ตฺถ, มฺหา และเส ให้ลง อิ อาคมท้ายธาตุเสมอ เช่น กริตฺถ, กริมฺหา, กริเส

-อี ประกอบหลัง ลกฺ ธาตุ แปลง อี เป็น ตฺถ เช่น อลตฺถ

-อี ประกอบหลัง ลกฺ ธาตุ แปลง อี เป็น ตฺถฺ เช่น อลตฺถฺ

หมวด จุร ฐาคู ลง เณ, ฌย ปัจจัย

จุร เป็นไปในความ ลัก (อ+จุร+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อโจเรติ, อโจรยิ ได้ลักแล้ว.

ตกุก เป็นไปในความ ตรีก (อ+ตกุก+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อตกุกเทติ, อตกุกยิ ได้ตรีกแล้ว.

ลกขุ เป็นไปในความ กำหนด (อ+ลกขุ+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อลกขุเทติ, อลกขุยิ ได้กำหนดแล้ว.

มนตุ เป็นไปในความ ปรีक्षा (อ+มนตุ+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อมนตุเทติ, อมนตุยิ ได้ปรีक्षाแล้ว.

จินตุ เป็นไปในความ คิด (อ+จินตุ+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อจินตุเทติ, อจินตุยิ ได้คิดแล้ว.

पाल เป็นไปในความ รักษา (อ+पाल+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อปาเลติ, อपालยิ ได้รักษาแล้ว.

วิท เป็นไปในความ รู้ (อ+วิท+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อเวเทติ, อเวทยิ ได้รู้แล้ว

คณ เป็นไปในความ นับ (อ+คณ+เณ-ฌย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อคณเทติ, อคณยิ ได้นับแล้ว

ฃฏ เป็นไปในความ สืบต่อ (อ+ฃฏ+ณ-ณย+อ)

สำเร็จรูปเป็น อฃฏเฐติ, อฃฏยิ ได้สืบต่อแล้ว

๑. ทดสอบการแจกฐาตุ (อ+มนุตย+อ)

บุรุษ	ปรสฺสปรทํ		อตฺตโนปรทํ	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ป.	อมนุตยิ	อมนุตยีสฺ	อมนุตยา	อมนุตยู
ม.	อมนุตยิ	อมนุตยิตฺถ	อมนุตยิสเ	อมนุตยิวฺหํ
อ.	อมนุตยีสึ	อมนุตยิมฺหา	อมนุตยํ	อมนุตยิมฺเห

๒. ทดสอบการแจกฐาตุ (อ+จินฺตย+อ)

บุรุษ	ปรสฺสปรทํ		อตฺตโนปรทํ	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ป.	อจินฺตยิ	อจินฺตยีสฺ	อจินฺตยา	อจินฺตยู
ม.	อจินฺตยิ	อจินฺตยิตฺถ	อจินฺตยิสเ	อจินฺตยิวฺหํ
อ.	อจินฺตยีสึ	อจินฺตยิมฺหา	อจินฺตยํ	อจินฺตยิมฺเห

ทดสอบแปลไทยเป็นมคธ

๑. อ.โจร ท. ได้ลักแล้ว ซึ่งทรัพย์ ท. ของเศรษฐี ในเมืองหลวง ฯ
๒. อ.ท่าน ท. ได้ปรึกษาแล้ว กับ ด้วยเรา ท. ในมหาวิหารชื่อว่าเชตวัน ฯ
๓. อ.เรา ได้คิดถึงแล้ว ซึ่งคำ ของมารดา ในป่าใหญ่ ในที่ใกล้แห่งแม่น้ำ ฯ

ทดสอบการแปลมคธเป็นไทย

๑. วิสาขา มหาอุปาสิกา เชตวันมหาวิหาร พุทธสส ฐมมํ อเวทยี ฯ
๒. อหํ พาราณสียํ กงกาศมีเป เสฏฺฐิโน โคณ อปาลยึ ฯ
๓. ตุมเห พุทธสส สาสนํ อมฺภยิตถ ฯ